
Druppelen voor de oogmeting

Aanvullende informatie website

Uitgave van de Nederlandse Vereniging van Orthoptisten
15 mei 2020

www.orthoptie.nl

Wat is refractie in cycloplegie?

Refractie is een ander woord voor oogsterkte. Door middel van een oogmeting wordt de sterkte van de ogen bepaald. Dit kan op verschillende manieren, zoals met glaasjes waarbij de patiënt zelf antwoorden moet geven, met een automatische refractometer (een apparaat dat globaal de sterkte van de ogen meet) of met een skiascoop (een speciaal lampje) waarmee de orthoptist met verschillende glaasjes de sterkte van de ogen meet.

Met cycloplegie wordt bedoeld dat de accommodatie tijdelijk wordt uitgeschakeld door het geven van druppels in de ogen. Accommodatie is het vermogen van de ooglenzen om op verschillende afstanden scherp te zien door de ogen in te spannen.

Waarom is refractie in cycloplegie noodzakelijk?

Wanneer de ogen accommoderen (inspannen) verandert de sterkte van de ogen. Hoe jonger iemand is, hoe meer hij kan accommoderen, hoe meer de sterkte bij een oogmeting kan wisselen. Ook kan er bij jongvolwassenen en bij volwassenen tot ongeveer 50 jaar veel spanning door accommodatie op de ogen zijn. Om bij kinderen en soms ook bij volwassenen een nauwkeurige oogmeting te kunnen uitvoeren moet de accommodatie tijdelijk worden uitgeschakeld door het geven van cycloplegische oogdruppels. Wanneer dit niet gedaan wordt kan de orthoptist in de meeste gevallen geen juiste diagnose stellen en geen goed behandelplan/brilvoorschrift opstellen.

Hoe voelt het als je gedruppeld wordt?

Wanneer de druppel in het oog komt, is dat een beetje koud en nat. De druppel geeft even een prikkend/kriebelend gevoel in de ogen. De orthoptist of de patiënt kan met een doekje de ogen droogdeppen. Wanneer men goed knippert zal het prikkende gevoel snel overgaan.

Wat zijn de (mogelijke) bijwerkingen van de cycloplegische druppels?

Omdat de accommodatie door de druppels wordt uitgeschakeld, gaan de meeste patiënten nabij wazig zien. Ook op afstand kan het beeld wat waziger worden. Het is afhankelijk van de sterkte van de ogen hoeveel zichtklachten iemand krijgt.

De druppels zorgen ook dat de pupil wijder wordt. Hierdoor kan er veel licht in het oog komen. Dit geeft bij de meeste patiënten lichtschuwheid. Een zonnebril en/of een pet kan deze klachten verminderen.

In een enkel geval heeft de druppel nog meer bijwerkingen, zoals slaperigheid, rood oog, blozen, (lichte) temperatuurverhoging, hyperactiviteit en/of gedragsproblemen, misselijkheid en duizeligheid. Deze bijwerkingen komen vaker voor bij jonge kinderen (< 6 jaar) en kinderen met een laag BMI (Body Mass Index).

Wat is de werkingstijd van de druppels?

Er zijn verschillende soorten cycloplegische oogdruppels. De werkingstijd van de druppel is afhankelijk van de soort druppel. De meest gebruikte druppels zijn cyclopentolaat, tropicamide of een combinatie van deze druppels. Welke druppel gebruikt wordt is afhankelijk van de leeftijd, de kleur van de ogen en de oogstand van de patiënt.

Cyclopentolaat heeft een inwerktijd van 30-60 minuten. De uitwerktijd kan ruim 24 uur zijn. Na 6-12 uur zal de accommodatie in ieder geval gedeeltelijk herstellen.

Tropicamide heeft een inwerktijd van 30-45 minuten voor de volledige uitschakeling van de accommodatie. Na 1-8 uur zal de accommodatie hersteld zijn.